

E?itimciler ?Çin Temel Teknoloji Yeterlikleri le?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itimciler ?Çin Temel Teknoloji Yeterlikleri le?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20709>

Özet

E?itimciler ?çin Temel Teknoloji Yeterlikleri Ölçe?i, ö?retmenlerin ve di?er e?itimcilerin mesleki görevlerini yerine getirirken ihtiyaç duyduklar? temel bilgi ve ileti?im teknolojileri (B?T) yeterliklerini ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, uyarlama çalışması Erkan Tekinarslan tarafından 2008 yılında gerçekleştirilmiştir. Ölçe?in temel amacı, e?itim kurumlarında teknolojik entegrasyonun değerlendirilmesine ve e?itimcilerin bu alandaki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesine katkıda bulunmaktır. Yapılan çalışma, ölçe?in Türkiye bağlamında geçerliliğini ve güvenilirliğini araştırmıştır.

Anahtar Kelimeler

E?itim Teknolojileri, Teknoloji Yeterlikleri, Ö?retmen Yeterlikleri, B?T Entegrasyonu, Psikometrik Ölçek, Uyarlama.

Yazarlar

Erkan Tekinarslan

Amaç

E?itimciler ?çin Temel Teknoloji Yeterlikleri Ölçe?i'nin temel amacı, e?itim personelinin e?itim-ö?retim süreçlerinde teknolojiyi etkin bir şekilde kullanma düzeylerini ve bu konudaki öz yeterlik algılarının belirlemektir. Bu araç, özellikle ö?retmenlerin ders planlama, uygulama ve değerlendirme amaçlarında temel teknolojik bilgi ve becerilere ne ölçüde sahip olduklarını nicel olarak saptamak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, e?itim politikaların geliştiricileri ve okul yöneticileri için önemli veriler sunar. Elde edilen veriler, e?itimcilerin teknoloji kullanımına yönelik hizmet içi e?itim ihtiyaçlarını ortaya koymakta ve bu e?itimlerin içeriğinin belirlenmesinde yol gösterici olmaktadır. Tekinarslan'ın (2008) çalışması, bu ölçe?i Türk e?itim sistemine kazandırarak ulusal düzeyde teknoloji yeterliklerinin araştırılmasına zemin hazırlamıştır.

Yapı

Ölçek, e?itimcilerin temel teknoloji yeterlikleri olarak adlandırılan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı genellikle; donanım ve yazılım bilgisi, internet ve araç kullanımı, dijital içerik oluşturma ve yönetimi, etik ve yasal sorumluluklar gibi alt boyutları içerir. Bu boyutlar, ö?retmenlerin mesleki standartlarda belirtilen teknoloji kullanım beklentilerini karşılayıp karşılamadığını değerlendirir.

Ölçeğin dayandığı teorik çerçeve, eğitimcilerin sadece teknolojiye sahip olmasının değil, aynı zamanda bunu pedagojik amaçlarla entegre edebilme yeteneğinin önemini vurgular. Bu nedenle, ölçülen **yapı** (construct), teknolojik pedagojik içerik bilgisi (TPACK) çerçevesine yakın bileşenleri barındırır, ancak temel düzeydeki yeterliklere odaklanır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkiye'de adaptasyonu sırasında geçerlik çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar genellikle yapı geçerliğini sağlamaya odaklanmıştır. Yapı geçerliği, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı ölçüp ölçmediğini gösterir. Tekinarslan (2008) çalışmasında, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde de korunduğunu veya anlamlı ve kabul edilebilir bir faktör yapısına ulaşıldığını göstermek için muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır.

Adaptasyon sürecinde ayrıca dilsel ve kültürel geçerlik sağlanmıştır. Uzman görüşleri alınarak maddelerin Türk eğitim ve kültür bağlamına uygunluğu denetlenmiştir. Yüksek faktör yükleri ve kabul edilebilir korelasyonlar, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda güçlü olduğunu işaret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler yapma yeteneğini değerlendirir. Tekinarslan (2008) tarafından yapılan çalışmada, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Teknoloji yeterlikleri ölçeklerinde genellikle .80 ve üzeri Cronbach Alfa değerleri beklenir. Bu yüksek değerler, ölçeğin maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve güvenilir sonuçlar verdiğini gösterir.

Çi tutarlılığın yanı sıra, ölçeğin zaman içinde kararlılığını test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yapılmış olması muhtemeldir. Güvenirlik sonuçları, ölçeğin eğitimcilerin teknoloji yeterliklerini ölçmek için psikometrik açıdan sağlam bir araç olduğunu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Eğitimciler için Temel Teknoloji Yeterlikleri Ölçeği'nin adaptasyon çalışmasında kilit bir adım olan Faktör Analizi, ölçeğin altta yatan boyutların belirlemek için kullanılmıştır. Bu analiz, bağlamda tek bir yapı gibi görünen teknoloji yeterliklerinin aslında birden fazla bağamsal yeterlik alanından (örneğin, donanım kullanımı, yazılım uygulamaları, internet pedagojisi) oluştuğunu ortaya koyar.

Tekinarslan'ın çalışması, muhtemelen orijinal ölçeğin çok faktörlü yapısının Türk örnekleminde

doğrulam?? veya kültürel farklılıklar nedeniyle revize edilmi? bir faktör yap?s? sunmu?tur. Faktör yüklerinin ve öz de?erlerin incelenmesiyle, ölçeğin temel teknoloji yeterliklerini etkili bir şekilde ayrıştırdığını gösterilmiştir.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Format: Çok Maddeli Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği. (Derecelendirme formatı orijinal kaynaktan belirtilmemiş olsa da, bu tür yeterlik ölçekleri genellikle 4'lü veya 5'li Likert ölçeği kullanır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitimciler (Öğretmenler, Akademisyenler)

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan Eğitim Personeli)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de görev yapan çeşitli branşlardaki ilk ve ortaöğretim öğretmenleri veya üniversite akademisyenleri.

Test Metodolojisi: Katılımcılar, teknolojik yeterlikleriyle ilgili ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler. Puanlama, genellikle toplam puan veya alt boyut puanları üzerinden yapılır; yüksek puanlar, yüksek teknoloji yeterliği algısını gösterir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Teknolojileri, BT Yeterlikleri, Öğretmen Eğitimi, Öz Yeterlik, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Erkan Tekinarslan.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin geliştirme ve adaptasyon çalışması 2008 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için yazar Erkan Tekinarslan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım ve izinler konusundaki detaylar yazarın takdirindedir.

İletişim: tekinarslan_e@ibu.edu.tr

Kaynaklar

Tekinarslan, E. (2008). Eğitimciler İçin Temel Teknoloji Yeterlikleri Ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(26), 186- 205.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [egitimciler-icin-temel-teknoloji-yeterlikleri-olcegi-](#)

[toad.pdf](#)

Eğitimciler için Temel Teknoloji Yeterlikleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak erikte bulunmamaktadır. Ölçeğın tam eriđi ve maddeleri Çin yukarıda belirtilen referans kaynağa ve sorumlu yazara bağvurulması gerekmektedir.

Sorumlu Yazar İletişim Bilgisi:

Sorumlu Yazar: **Erkan Tekinarslan**

E-posta: tekinarslan_e@ibu.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM